

Forfatter: Bagger, Carl

Titel: Udrag fra Udvalgte Skrifter

Citation: Bagger, Carl: "Udvalgte Skrifter", i Bagger, Carl: *Udvalgte Skrifter*, udg. af OSKAR SCHLICHTKRULL , 1928, s. XLIV. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bagger01val-shoot-idm140621538640528/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

Stærk som Hercul, Hjernen tom
Vil han Visdom lære.**)

Denne fantastiske Figur har iøvrigt -- som vi senere skal se -- et litterært Forbillede.

Endnu en let kendelig Silhouet fremhæver Biograferne: Værten i Den sorte Hest, en lille Figur med Papegøjenæse og lang blå Frakke, er baade i Ydre, Væsen, Navn og Stilling den dengang velkendte Gæstgiver Nepomuk Møller, ogsaa kaldet »Papegøje Møller«.

Man gør sikkert rigtigt i at flytte hele den Kreds af Standspersoner, som Johannes træffer i Præstegaarden i Jylland, over til Selskabssalene paa Basnæs. Det blandede Selskab, som ved visse Lejligheder samledes her, vakte ofte hans Latter og Satire.

En Replik i Fru Thyesens Mund har Bagger muligt selv maattet høre paa Basnæs:

»Naar man ikke kan gifte sig, bør man heller ikke forlove sig.«

De Paralleler, vi har draget mellem Bogen og Virkeligheden, har nu forhaabentligt gjort det klart, at Skildringen er en fortvivlet Mands Dom over sit eget Liv. I den forudgaaende Proces er der ikke blot en Aktør, men ogsaa en Defensor. Svagheden faar sin Skæbne, om end der over den lyser et Forsonings Skær.

I de smaa Vers, der indleder Kapitlerne, og som ofte giver Grundtonen for det følgende, kan man høre Baggers egne dybe Hjertesuk, smerteligst maaske i Linierne: »Forvandet blev hans unge Vaar til

*) Døleris S. 25.

en sørgelig Gravdecember.« Ogsaa lyder hans Protest mod Seivgodhed og ensidig Fordømmelse og endelig Forbandelsen af det Sted, som fortærede hans Ungdom »du By med de hundrede Laster« elser, som han kalder den i et Brev til Thora Aaret efter — »denne forbandede By«*).

Bagger ender da ogsaa sin Fortælling med et eftertrykkeligt Farvel til dette Lasternes Sodoma:

»Saa gaa da, Bog, til Byen — Jeg misunder dig ikke.«

IV.

Det er forstaaeligt, at »Min Broders Levnet« vakte Opsigt og Forargelse, dels paa Grund af de dengang dristige Scener fra Demimondens Verden, dels paa Grund af den Nærgaaenhed, hvormed Forfatteren havde portrætteret kendte dalevende Personer. Paa Basnæs var man vred. Blandt de krænkede var ogsaa Cleophas Svenningsen, der en skønne Dag indfandt sig hos Bagger for at tage Hævn. Han fik at vide, at Digteren endnu ikke var staaet op; men dette syntes ikke at genere Svenningsen. Han kunde udmærket godt slaa Bagger ihjel paa Sengen, sagde han. Da det kom til Stykket, nøjedes han dog med at henstille til Forfatteren, næste Gang han udgav »den rraadne Bog« da at skrive Svenningsen, som han hed, og ikke Svendsen. Langt farligere end Svenningsens Næver var dog Madvigs Pen. Den hindrede Bagger i at faa den Plads paa Parnas, som han utvivlsomt havde ventet og mente sig berettiget til. Hans Biografer har énstemmigt og ensidigt for-

*) Orlík S. 38.